

Ieder zijn specialiteit

Vleesproductie in Canada duidelijk opge deeld volgens drie verschillende activiteiten

De vleesveehouderij is in Canada alom tegenwoordig.

Fokbedrijven, koekalfbedrijven en afmestbedrijven vormen drie duidelijk te onderscheiden activiteiten. Tussenvormen bestaan nauwelijks. Een kort overzicht.

De vleesveehouderij is in Canada overal vertegenwoordigd met de hoogste concentraties in de weideprovincies Alberta, Saskatchewan en Manitoba. De natuurlijke grasweiden in deze provincies vormen dan ook de basis van de rundveevoeding.

De Canadese vleesproductie bestaat uit drie duidelijk te onderscheiden activiteiten: de raszuivere fokkerij, de gewone vleesveehouderij (koe-kalfproducenten) en de grote afmestbedrijven of 'feedlots'. Op 1 januari 2007 waren er in Canada 5,6 miljoen zoogkoeien en vaarzen. De totale rundveepopulatie, inclusief het melkvee, bedraagt 14,3 miljoen stuks.

De raszuivere fokkerij omvat ongeveer tienduizend fokbedrijven met zo'n driedertig rundveerassen. De raszuivere

fokkerij bevoorraadt de koekalfproducenten met fokmateriaal, in de eerste plaats dekstieren. Het hereford- en Aberdeen-angusras zijn hierbij dominant vanwege hun vroegrijpe karakter en makkelijke afmesting. Rasorganisaties of stamboeken houden zich bezig met de registratie van het fokvee, de selectieprogramma's en de fokwaardeschattingen of EPD's (Expected Progeny Differences, zie ook kader), de promotie en de export.

'Backgrounding'

De koeien en vaarzen in de 83.000 koekalf exploitaties worden doorgaans gedekt in de maanden juni en juli om het daaropvolgende jaar te kalven in de periode maart-april. Op die manier worden de kalveren geboren buiten de zeer kou-

de winterperiode en kunnen ze in de lente als zoogkalf met hun moeder mee naar de grasweiden. De kalveren worden gespeend in de herfst (oktober-november) op een gemiddeld gewicht van 250 kilogram. Het speengewicht kan evenwel variëren van 160 tot 320 kilogram, afhankelijk van de speenleeftijd, de genetische achtergrond van het kalf

en de grasgroei gedurende de zomer. De lichtste kalveren (160 tot 225 kilogram) blijven nog 120 tot 150 dagen extra op de grasweiden alvorens ze in een feedlot worden 'gebackground' en nadien met een hoog energetisch rantsoen worden afgemest tot een leeftijd van 18 à 24 maanden. 'Backgrounding' noemt men het proces waarbij de lichtgewichten op een lichaamsgewicht van 350 kilogram worden gebracht met een rantsoen van alleen ruwvoer (luzerne en stro). Zo bewerkstelligt men een trage gewichtstoename zonder vetafzetting. Ook de middenklassengewichten (225-275 kilogram) onder de gespeende kalveren worden eerst gebackground om vervolgens afge-

mest te worden tot een leeftijd van 14 à 18 maanden op een hoog energetisch rantsoen. De zwaarste kalveren (275 tot 320 kilogram) worden onmiddellijk afgemest tot een leeftijd van 12 à 14 maanden. Gerst is de hoofdcomponent in de hoog energetische afmestrantsoenen. Het gemiddelde eindgewicht op voet bedraagt voor de stieren 590 kilogram en voor de vaarzen 550 kilogram.

Bastaardsuperioriteit

Raskruising is een wijdverspreide strategie in de Canadese vleesveehouderij, gebaseerd op het heterosis-effect, ook wel 'hybrid vigor' genoemd. Heterosis of bastaardsuperioriteit is het tegenovergestel

de van inteelt. Geplande raskruisingen resulteren in een toename van vruchtbaarheid, groei-kracht en weerstandsvermogen bij de dieren. Het is dan ook niet vreemd om in Canada in de grasweiden allerlei bonte kleuren en haarkleedtekeningen aan te treffen, kruisingen tussen hereford en angus, maar ook kruisingen met de sneller groeiende en meer vleesde rundveerassen als charolais, simmental en limousin.

De Canadese veehouderij is meer dan alleen een economisch gebeuren. Het bezit eveneens een sterke culturele dimensie via de shows (keuringen) en rodeo's.

Guy Nantier

Noord-Amerikaanse fokwaardeschatting in vleesvee

Expected Progeny Differences (EPD's) of fokwaarden worden in bijna alle Canadese vleesveerassen berekend. EPD's voorspellen binnen het ras het genetisch potentieel van de nakomelingen van een stier, rekening houdend met de prestaties van alle verwanten en corrigerend voor milieueffecten.

Fokwaarden worden berekend voor de kenmerken geboortegewicht, geboortegewicht, speengewicht op 205 dagen, gewicht op 365 dagen, afkalfgewicht, melkproductie, scrotumomtrek, karkasgewicht, grootte van de entrecote, hoeveelheid uitwendig vet, aanwezigheidsgraad van intramusculair vet (marbling) en percentage mager vlees. In de meeste vleesrassen is er voor de

berekening een samenvoeging van de gegevens van de Canadese en de Amerikaanse stamboeken.

De fokwaarden worden tweemaal per jaar berekend, in de lente en in de herfst. Basis voor de berekening vormen de gewichten op diverse leeftijden die de fokkers via internet doorgeven aan hun rasorganisatie, evenals de ultrasoundmeting (scanning) van de vleeskwiteit van hun dieren. Deze ultrasoundmeting, door een onafhankelijke organisatie uitgevoerd, heeft in vergelijking met het verzamelen van slachtgegevens als voordeel dat deze al op levende dieren toe te passen is.

De correlatie (het verband) met de slachtgegevens is zeer hoog.

Raskruising is in de Canadese vleesveehouderij wijdverspreid